

KÉT PART KÖZÖTT KÉT FOLYÓ

SZÜGYI ZOLTÁN

Az erdőben írok.

Tengerem az erdő a nyáron.

És jó itt. Egyedül:

Erdő — ég,

erdő — víz, erdő — föld.

Erdő — én.

Csak a gallyak sikonganak,
ha lépek.

Ha szemben ülök a felkelő

nappal, előttem: folyó,

mögöttem: gát.

Biztonságban vagyok és
bezárva.

A folyón túl újra: erdő.

A gát takarta gyümölcsösökben

rothadásnak indult

az alma.

Szeretem ezt az illatot.

Mégis: nincs-e ebben

az ingerlő erjedésben

valami intelem?

A töltésről figyeltem a naplementét.

Fél stadionnyira tőlem,
az erdőszéli magányos
nyárfa hegyében, erdei pacsirta
tette talán ugyanezt.

Lu — lu — lu — ja
után zuhanva esni kezdett
lefelé, s az avarban heverő
rönkre szállt.

Lullula arborea.

Egy pont.

Tarkójáig nyúló világos szemsávja,
mint a szerelmes ölelések
nyomaként megmaradt szeplő
Praxitelész knidoszki Aphroditéjének
egyik combján.

Reggelre feltámadt a szél.

A szederbokor összezsapódó
hajtásairól hullt
a szeder.

Szeder.

Milyen szép érésében, és
milyen csúnyán hull le; s
marad még akkor is mozdulatlan,
mikor megindulnak feléje
a férgek

De mi mást is tehetne egy
hamvaskék — savanykás — vad
szeder.

Este van az erdőben

is. Talán szombat
este.

Aludni készülő tüzem
buzdítgatom, s egyre
csak azon töprengek,

megijednék-e, mondjuk,
ha hirtelen
mellém ülne egy
Tandori-medve.

*Írhatnám ezt is: „Éjjel
mindent szabad.”*

Szobrász barátom mondta nemrég:
„Az én éjem: szobor. Virradatom
és alkonyom közti roppant anyagát abszorbeálja.”
Mindenkinek van valami köze
az éjhez.

A gyerek fél. A fiatal lovagolja.
A falu kőfaragója
asszonya mellé fekszik,
s barcogó dámbikáról álmodik.

*Még nem eredt el az eső,
de már ólmosodott,
mikor két idegen vágott át
az erdőn.
Egyiknek válláról kétoldalt
friss szalmával kitömött
nyúlborók csüngtek.
Másik csalánzsákot húzott
maga után, időnként kiköpött.
Egész éjjel
hallani véltem,
ahogyan a vadborók egymással
beszélgetnek a zsákban.*

*Csönd van. Hajnali
erdő-búgó csönd. Valaki,
meglesne,
azt hihetné, virrasztok.
Vagy a Küldöttségre várok, de
„Ugyan ki bolyong a világ végén,
értem kiáltozva, hajnal előtt?”*

Jegyzetfüzetemből előkerült
 (nem tudom, hogyan cserkészte
 be magát erdei-csomagomba)
 Zeusz templommaradványairól
 készített kép és az aláírott
 szöveg: Az ember megáll. Nem
 mondhatja még azt sem: rom.
 Áll, s felrobban
 a lelke.
 Így kóborog erdőmben
 robbanó lelkem.

A halór mondta: leégett
 L. I. háza.
 Egyedül lakott, nemrégiben
 jött haza az idegstanatóriumából,
 állandóan tüzelt, a legnagyobb
 melegben is, mondogatta: főz.
 Két évvel ezelőtt részegen egy
 rozsdás borotvával kiherélte
 magát.

Csak a vertfalak maradtak meg,
 mint barkában száradt agancsok.

Írni kellene már
 a fakérgéről is.
 Ahogy csersavas nedveiktől
 sötétre színeződik a világítóan
 sárgásfehér hegybe keskenyülő
 agancsnyél.
 És mindegyik másként
 szűri meg a fényt.
 Írni kellene.
 Mert itt is csak egyszer
 történt meg minden.

A tűz mellett Verlaine részegen
 hevert. Rimbaud a tűzifákkal
 pizsmogott. Fel-fel
 lobbanó lángok világították meg
 az onanizáló Nouveaut
 Lear kiugrott a bográcsból,
 és elkezdett üvöltöni: „Fújj,
 szél, szakadj meg, fújj,
 dühöngj! Vihar... Bőgj,
 ahogy bírsz...” A feldobott
 sátorlapról csöpögő esővíz
 hidegsége ébresztett fel.
 Tettem egy stadionnyi sétát.
 Ázott avar tapadt a talpamra.
 Egész nap reszketett az erdő.

Nehéz megszokni
 a maradás gondolatát annak,
 ki a folyón túl
 nemcsak sejti a partot, de
 már annak körvonalait is látja.
 „Itt élek híven és egyedül
 — és dalolva —
 Hol a várakozás és a vágy vert
 tanyát.”

Felfelé ívelt a nap,
 mikor hosszú bűgás jelezte
 a slepp közeledtét.
 Végtelen lassúsággal,
 a folyással szemben haladt,
 közel a parthoz. A bűgásból
 egyre kivehetőbbé vált a zene
 és az időnkénti szöveg:
 ...-nak, -nek, küldi a dalt
 — ez, — az...
 Én meg ekkor másoltam

türelmetlenül e sorokat:

„Félre a nyíllal,
Érzi igézetemet mind,
ki e műre tekint.”

...-nak, -nek,
— ez, — az...

Az erdő mélyén bukkantam rá
az összedőlt kunyhóra. S nem
tudom hogyan, a svájci harangóra
jutott eszembe:

A bástyafalon kibomolnak a zászlók,
kinyílik az aranykapu,
és felvonul a hadsereg:
elöl zászlósok, utána a díszőrség,
két lovaskatona zárja a sort,
majd az aranykapu is becsukódik.

Bokrok. Fiatal fák.
Jelzőmirigyek váladékától
megjelölt tanya.

A Remény vérfoltjairól elmélkedtem
szemben ülve a Nappal.
Szákkal kezében a vadőr mérte át az
erdőt.
Mielőtt „üdv az erdésznek” kiálthattam
vagy egymás szemébe nézhettünk volna,
háromtenyérnyi hallal kínált.
Zsebkésem adtam cserébe.
S még felettem maradt a Nap,
máris
zsebkésemért jóllaktam.

Régen lelőhetett, felpuffadt fácánkakas
akadt fenn
a vízbe hajló ágakon.
A gallytorlasz feltámasztotta bal
szárnyának tollain

csillanó vízcseppek.
Vadászat.
Telibe lőtt vadak.
Visító dám.

Minden szebb, amíg
csak hisznek benne.

Valaki belevéste
egy alig megközelíthető
hatalmas
kőrisfa kérgébe:
TŰZ — VÍZ — FÖLD
LEVEGŐ
száraz-meleg-hideg- én

Alatta olvashatatlan.
Az évek hízásában kifordulnak
az apróbb betűk.

Most, hogy fenn, a „szalonkacsillag”,
igazat adhatok a csillagásznak:
kilenc hónap alatt
elintéztem az űsrobbanást,
a Nap kialakulását.
Újabb három hónap,
és néhány óra, az ember
megjelenése,
után, csak másodperceket,
tized, század, ezred
másodperceket jegyzek.
S megszüntetem gyötrelmeimet.

Hideg volt.
Sötét — erdei — hideg.
Az éjszakázófa
felsőkar-vastagságú ágán

elhelyezkedve vártam a virradatot.
 Először az ég ráncosodott meg.
 A folyón túl sejtető-láthatóvá lett
 a telepiek Démon-nak nevezett
 óriástölgye.
 Lenn a cserjésben
 virradt.
 A kiszámíthatatlan irányból érkező
 durranást, közelemben, azonnyom követő
 halálvijjogás jelezte:
 megérkeztek „az erdő mészárosai” is.
 Apróra keresték a vizslák
 az erdőt.

A lombok körülzárta,
 szabálytalan alakú kékséget
 bámultam hanyattfekve az avaron.
 Csipkés. Égtő.
 Mint a kristály.
 Áttetsző.
 Azt hittem, ilyen csak Attikában
 tudott lenni az ég.
 Vízisikló zavarta meg idillem,
 mintha a gyönyör tetőfokán Minos
 testéből bújt volna elő.
 Mire sorsáról dönteni tudtam volna,
 darutáncot járva eltűnt
 a szederindák alatt.

Sokáig tanakodtam, mitévő legyek,
 de, megvártam a tizedik napot
 és akkor adtam nevet
 a rókafinak.
 Mert,
 hiába türelmetlenkedni,
 addig, amíg a húrosrigó
 a fa csúcsán énekbe nem kezd,
 úgysem húz a szalonka.

Lélegeznek a fák.

Valahol nőstény után fáradó kan
liheg.

A folyóról még csönd szól.

A kérdés?

Mi hát a kérdés?

„Ezzel, vagy ezen.”

Erdőmből ezért kiáltok.

Abbahagyom.

Címeresednek a legelőn elterülve
bogarászó fogolykakasok.

Fehérre kérgeltek a fák.

Lármáznak a vadludak.

Abbahagyom.

Hangolnak a bikák.

S egyre inkább felismerem
magunkban

az elrontott vadállományt,

magunkban, kiknek még

a leghumánusabbnak mondott

berlini hattyúnyak

sem lehet eléggé

irgalmas.